

KLAGANDE

A, sekretessbelagda uppgifter, se bilaga 1

Ombud och offentligt biträde: Advokat Alina Andras

MOTPART

Migrationsverket
 Förvaltningsprocessenheten Boden

ÖVERKLAGAT BESLUT

Migrationsverkets beslut sekretessbelagda uppgifter, se bilaga 1 och 2

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Migrationsdomstolen upphäver Migrationsverkets beslut, utom vad gäller ersättning till det offentliga biträdet, och beviljar A tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd, flyktingstatusförklaring samt resedokument. Tillståndet ska gälla i tre år från dagen denna dom vinner laga kraft.

Det ankommer på Migrationsverket att utfärda bevis om tillståndet och att i övrigt vidta de åtgärder som föranleds av denna dom.

Migrationsdomstolen beslutar att ersättning ska betalas till Alina Andras som offentligt biträde med skäligen 50 633 kr, varav 36 504 kr avser arbete, 4 002 kr utlägg och 10 127 kr mervärdesskatt.

Migrationsdomstolen beslutar med stöd av 43 kap. 5 och 8 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) att bestämmelserna om sekretess i 21 kap. 5 § samma lag ska vara tillämpliga även i fortsättningen för uppgifter i bilaga 1 till denna dom, för uppgifter i Migrationsverkets beslut (bilaga 2) om

Dok.Id 86208

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 849 971 26 Luleå	Skeppsbrogatan 43	0920-29 54 90 E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratten-i-lulea , där finns även information om vår personuppgiftshantering		måndag–fredag 08:00–16:00

enskilds namn, födelsetid, adress, dossier/diarienummer och för uppgifter i övrigt i Migrationsverkets beslut som röjer sådana uppgifter, samt för uppgifter som har lagts fram vid den muntliga förhandlingen inom stängda dörrar och som inte tagits in i denna dom.

BAKGRUND

Migrationsverket avslog A:s ansökan om uppehållstillstånd m.m. och beslutade att utvisa henne till Uzbekistan. Skälen för beslutet framgår av bilaga 2.

PARTERNAS INSTÄLLNING M.M.

A yrkar att hon beviljas uppehålls- och arbetstillstånd som skyddsbehövande alternativt på grund av synnerligen ömmande omständigheter. Hon yrkar även att hon ska få statusförklaring och resedokument.

Migrationsverket bestrider bifall till överklagandet.

Migrationsdomstolen har hållit muntlig förhandling inom stängda dörrar. Vid den muntliga förhandlingen har vittnesförhör hållits på begäran av A.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet, se bilaga 2.

Identitet och hemvist

Migrationsdomstolen gör i dessa delar samma bedömning som Migrationsverket har gjort i det överklagade beslutet. Det innebär att A:s skyddsbehov ska bedömas utifrån förhållandena i Uzbekistan.

Preskription

Vad gäller preskription av det tidigare meddelade avlägsnandebeslutet gör migrationsdomstolen ingen annan bedömning än den som framgår av det

överklagade beslutet. A kan därmed inte beviljas uppehållstillstånd endast på grund av att hennes tidigare utvisningsbeslut preskriberats.

Utgångspunkter för domstolens bedömning av skyddsbehovet

Den allmänna situationen i Uzbekistan är inte så allvarlig att den i sig ger rätt till uppehållstillstånd. Domstolen ska därför bedöma om A har individuella skäl som medför att hon ska beviljas uppehållstillstånd som skyddsbehövande.

För att uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov ska kunna beviljas måste två förutsättningar vara uppfyllda. Dels måste de omständigheter som utläningen åberopar vara tillräckliga för att uppfylla kriterierna för skydd, dels måste berättelsen vara sannolik, dvs. den ska vara trovärdig.

Skyddsbehov

A har anfört att hon riskerar skyddsgrundande behandling av myndigheterna på grund av att hon lämnat Uzbekistan illegalt, sökt asyl i Sverige och varit utomlands i cirka nio år samt på grund av att hennes bror har fått uppehållstillstånd i Sverige som skyddsbehövande. Hon har även anfört att hon riskerar skyddsgrundande behandling från sin familj på grund av hedersproblematik.

Hotbilden från A:s familj

A har gjort gällande att hennes mamma och hennes två bröder kontrollerat henne hårt och utsatt henne för hedersförtryck i Uzbekistan. Hon har bl.a. behövt uppsöka sjukvård och när frågor ställts till henne från vårdpersonal och polis om vad som hänt har hennes mamma alltid hänvisat till att det rör familjeangelägenheter och hon har därför inte fått hjälp av myndigheterna. Hon har tidigare blivit bortgift med en man i Uzbekistan som hennes

mamma utsett till henne men som hon senare skiljt sig från. När hon kom till Sverige har kontrollen fortsatt, dels av hennes bror i Sverige men även av hennes mamma som ringt och trakasserat henne och kommit på oanmälda besök till Sverige. Även hennes bror som bor kvar i Uzbekistan har tidigare utsatt henne och börjat trakassera henne i Sverige. Om hon återvänder riskerar hon att utsättas för samma hedersförtryck som tidigare av sin mamma och den bror som bor kvar i Uzbekistan.

Migrationsverket har i huvudsak anfört att A inte har läkt de trovärdighets- och tillförlitlighetsbrister som redogjorts för i det överklagade beslutet. A har inte varit sammanhängande i sin förklaring till varför de nya skälen inte framkommit i hennes tidigare process. Hon har valt att stanna i Sverige i flera år och i samma del av landet som hennes härvarande bror. Trots att hennes familj vet var hon befinner sig har hon inte blivit uppsökt på många år. Hon har inte heller sökt hjälp av polisen i Sverige och verket ställer sig frågande till varför hon skulle ha en större hotbild mot sig i Uzbekistan än i Sverige. Att A:s bror i Sverige skulle vara kontrollerande motsägs med tyngd av att brodern tillät henne att flytta ut från honom och att det enligt verkets anteckning var brodern som ordnade flytten. Att hennes andra bror efter nio års tystnad börjat hota henne framstår som en upptrappning av berättelsen. A har därför inte gjort sannolikt att hon har en sådan hotbild mot sig som hon gör gällande.

Migrationsdomstolen gör följande bedömning.

Till stöd för sitt skyddsbehov i denna del har A lämnat in ett stort antal handlingar från sjukvården i Uzbekistan och i Sverige. Handlingarna har lämnats in dels för att visa att hon utsatts för bl.a. fysiskt våld och dels för att visa hur hennes psykiska mående har påverkats av det hon utsatts för. A har även lämnat in ett USB-minne med ett antal samtal mellan A och hennes

mamma som spelats in. A har tillsammans med sitt offentliga biträde översatt och skrivit ned samtalen och lämnat in även detta. A har anfört att samtalen visar hur hennes mamma försöker kontrollera henne, att mamman hotar henne samt att hon tidigare blivit bortgift och därför riskerar det igen. Vidare har A lämnat in ett skriftligt vittnesmål från hennes make som hon träffat i Sverige. Detta till stöd för att han utsatts för misshandel av hennes bror samt den kontroll brodern och hennes mamma utövar på henne. Vid den muntliga förhandlingen har vittnesförhör hållits med en vän till A samt med en person som var campingansvarig där A bodde som asylsökande. Under vittnesförhören har A:s vän hörts om de kontakter han haft med A och hennes bror i Sverige och hans vetskap kring hur A:s bror och mamma utsatt A och hennes make. Den campingansvarige har hörts om sina observationer då A:s make blev misshandlad av hennes bror.

Vad gäller handlingarna från sjukvården finner domstolen inte anledning att ifrågasätta att A åsamkats skador eller att hon mått och mår psykiskt dåligt. Handlingarna i sig kan dock inte visa anledningen till hennes skador och mående. Handlingarna kan därmed inte göra sannolikt att hon på grund av det hon utsatts för tidigare riskerar skyddsgrundande behandling vid ett återvändande till Uzbekistan. Vad gäller inspelningarna ger dessa visst stöd för hur A:s mamma försöker kontrollera henne men kan inte i sig göra sannolik den hotbild hon gör gällande vid ett återvändande. Vad gäller det skriftliga vittnesmålet samt vittnesförhören finner inte domstolen anledning att ifrågasätta de uppgifter som framkommit och även dessa ger visst stöd för det A har berättat att hon utsatts för. Dessa kan dock inte heller göra sannolik den hotbild hon gör gällande vid ett återvändande. Den åberopade bevisningen vägs därför in i bedömningen av A:s muntliga uppgifter avseende om hon vid en framåtsyftande bedömning har gjort sannolikt att hon är i behov av skydd i Sverige.

Domstolen anser att A på ett trovärdigt sätt har berättat att hon levt under hedersförtryck innan hon lämnade Uzbekistan. Domstolen anser även att de uppgifter som framkommit om hur hennes bror i Sverige och hennes mamma fortsatt kontrollera henne sedan hon själv kom till Sverige framstår som trovärdiga. Det har även, mot bakgrund av den kontroll hon varit utsatt för och hennes psykiska mående, framkommit en rimlig förklaring till att A inte anförde detta som skyddsskäl under sin första asylprocess. Domstolen anser dock att den kontroll A utsatts för under sin tid i Sverige har varierat i stor utsträckning, något som talar för att intresset att kontrollera henne inte varit så överhängande som hon gör gällande. A har bl.a. tillåtits flytta från sin bror till en egen bostad redan år 2013 och hon har undvikit att giftas bort med en uzbekisk man i Sverige. Hon har vidare kunnat inleda en relation med en man hon själv valt i Sverige även om detta förvisso gjorde att kontrollen intensifierades under en period. Det har även framkommit att A:s bror i Sverige flyttat runt mycket, bl.a. utomlands och att hon inte vet var han stadigvarande bor. Detta utgör enligt domstolens mening ytterligare indikationer på att kontrollen inte varit så överhängande som hon gör gällande.

Vidare anser domstolen att A har trappat upp sin berättelse avseende i vilken utsträckning även hennes bror i Uzbekistan utgör ett hot mot henne. Först under den muntliga förhandlingen har A uppgett att hennes brors fru i Uzbekistan tagit kontakt med henne vilket resulterat i att även denna bror börjat trakassera henne. Det har även framkommit nya uppgifter om på vilket sätt han tidigare utsatt henne. A har fått flertalet frågor under utredningarna hos Migrationsverket om hennes bror i Uzbekistan och det har inte vid dessa utredningar eller i övrigt framkommit att även denna bror utsatt henne på det sätt hon nu gör gällande. Det har inte heller framkommit någon rimlig förklaring till varför A inte tidigare framfört dessa uppgifter. Det framstår även som anmärkningsvärt att brodern först efter att A varit så många år i Sverige

sökt kontakt med henne och börjat trakassera henne. Domstolen har i sammanhanget beaktat A:s psykiska mående och har förståelse för att hon haft svårt att redogöra för vissa delar men anser att uppgifter som dessa rimligen borde ha framkommit i ett tidigare skede. Detta gör att domstolen finner anledning att ifrågasätta på vilket sätt även denna bror skulle utsätta A vid ett återvändande. Domstolen finner vidare att den kontroll hennes mamma har möjlighet att utöva får anses vara begränsad mot bakgrund av att A är en vuxen kvinna och kan bosätta sig var hon önskar.

Vid en framåtsyftande bedömning anser domstolen sammantaget att A inte förmått göra sannolikt att det hon skulle utsättas för vid ett återvändande är av den omfattning eller intensitet att det utgör förföljelse enligt utlänningslagens mening. A har således inte gjort sannolikt att hon är att betrakta som flykting på denna grund.

Hotbilden från myndigheterna

A har gjort gällande att hon flertalet gånger uppsökts och utfrågats av myndigheterna i Uzbekistan på grund av hennes brors politiska verksamhet. Hon har även förhörts och misshandlats av polisen på grund av att de ville få information om hennes bror. Bl.a. på grund av detta lämnade hon Uzbekistan år 2011 och tog sig till Sverige där hennes bror fanns. Hon lämnade Uzbekistan illegalt och utan utresevisum. Hon har berättat att hon aldrig besökt några myndigheter för att ansöka om utresevisum och att hon överlämnat sitt pass till en kvinna som ordnade allt inför resan. Kvinnan hjälpte henne sedan att lämna landet och resa med bil till Kazakstan och därefter vidare till Sverige. Under resan hade kvinnan hela tiden hennes pass och hon vet inte exakt vad som skedde under resan eller vilka länder hon passerade eftersom hon mådde väldigt dåligt under resan. Hon har även gjort gällande att hon vid ett återvändande kommer att utredas av säkerhetspolisen med anledning av att hon vistats i Sverige i cirka nio år och återvänder från Europa och just

Sverige. Att hon dessutom har en bror i Sverige som har uppehållstillstånd kommer väcka polisens misstankar mot henne, både utifrån hennes brors asylskäl och de problem hon tidigare haft på grund av sin bror men även då personer som återvänder från Europa, och främst skandinaviska länder, är särskilt utsatta.

Migrationsverket har anfört att A inte har kunnat redogöra för utresan från Uzbekistan. Mot bakgrund av att A uppgett att hon lämnat sitt pass till kvinnan som gjorde saker med passet och visade upp det för någon vid gränsen samt att hon hade visering till Tjeckien anser verket att A inte har gjort sannolikt att hon rest ut illegalt. Vad gäller A:s ursprungliga skyddsskäl kopplade till hennes brors politiska aktivitet anför Migrationsverket att det inte har framkommit skäl att frågå den bedömning verket och domstolen gjorde år 2012.

Migrationsdomstolen gör följande bedömning.

Migrationsdomstolen konstaterar att även om A har haft svårt att i detalj redogöra för hur utresan gick till har hon i väsentliga delar på ett sammanhängande och oförändrat sätt berättat om hur hon reste ut från Uzbekistan. Det A har berättat vinner stöd av landinformationen i målet där det bl.a. framgår att för resor till länder utanför OSS-området krävs ett utresevisum för att kunna lämna Uzbekistan lagligt. Uzbeker kan dock resa till andra OSS-länder utan utresetillstånd, däribland Kazakstan. Domstolen anser att A har lämnat trovärdiga uppgifter om att hon rest ut från Uzbekistan i vart fall utan utresevisum. Att A har haft en visering till Tjeckien är mot bakgrund av omständigheterna i målet inte är tillräckligt för att kunna konstatera att hon lämnat landet legalt. Därtill kan konstateras att oaktat om A haft utresevisum vid tillfället då hon lämnade landet har hon vistats i Sverige i cirka nio år och att fristen för en eventuell visering därmed med all sannolikhet löpt ut.

Av landinformationen i målet framgår att personer som återvänder från bl.a. Sverige uppmärksammas av säkerhetstjänsten (SNB) eftersom det finns uzbekiska dissidenter som anses vara en grogrund för terrorism och eftersom Sverige har kritiserat kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Uzbekistan. En person som har vistats mer än sex månader utomlands kommer att förhöras vid ett återvändande. Det framgår även att en person som återvänder till Uzbekistan med ett utgången utresevisum riskerar en administrativ bot eller fängelsestraff. De flesta straffas med böter men om myndigheterna har ett särskilt intresse av personen kan påföljden bli fängelsestraff.

Mot denna bakgrund anser domstolen att A sannolikt kommer att uppmärksammas och förhöras av de uzbekiska myndigheterna vid ett återvändande. Det domstolen härfter har att ta ställning till är vad A eventuellt riskerar att utsättas för med anledning av detta.

Av landinformation framgår att situationen för personer som återvänder till Uzbekistan generellt är riskabel och att de som tas in på förhör får frågor om anledningen till att de bott utomlands och om vem de socialiserat med. Utifrån vad som framkommer i dessa förhör kan vidare åtgärder vidtas. Om fortsatt utredning inleds, kan den återvändande utsättas för tortyr. Det framgår även att situationen för asylsökande som återvänder är svårbedömd. Den är helt godtycklig och oförutsägbar och att det är svårt att generellt peka på någon grupp som särskilt riskerar repressalier, allt umgänge och kontakter med landsmän kan vara potentiellt farligt. Vidare framgår det att myndigheterna har underrättelseinformation och foton på regimkritiker. Det finns en lista över välkända oppositionella personer som det anses vara farligt att ha haft kontakt med samt att återvändare får frågor om de haft kontakt med sådana personer.

Av de uppgifter som framkommit i målet har A en bror i Sverige som beviljats uppehållstillstånd som skyddsbehövande. A har berättat att hennes bror

beviljats uppehållstillstånd på grund av sin politiska verksamhet. Dessa uppgifter har inte bestridits av Migrationsverket och domstolen finner ingen anledning att ifrågasätta detta. Det framgår även att A har bott tillsammans med sin bror under sina första år i Sverige.

Domstolen anser att det finns en överhängande risk att myndigheterna vid förhör med A kommer uppmärksamma att hon har en bror som har uppehållstillstånd som skyddsbehövande i Sverige. Hon har även levt tillsammans med sin bror och haft kontinuerlig kontakt med honom under sin tid i Sverige. Till detta ska läggas att A lämnat Uzbekistan utan utresevisum och att det därmed finns risk för att myndigheterna uppfattar hennes utlandsvistelse som illegal samt att hon vistats i Sverige i cirka nio år och även sökt asyl här i landet. Mot bakgrund av dessa omständigheter och landinformationen i målet bedömer domstolen att A vid ett återvändande sannolikt kommer att tillskrivas en politisk uppfattning av de uzbekiska myndigheterna och riskerar att utsättas för sådan behandling som utgör förföljelse enligt utlänningslagens mening. Då den förföljelse A riskerar att utsättas för utgår från myndigheterna i landet saknas möjlighet att hänvisa henne till myndighetsskydd. Det saknas även möjlighet att hänvisa henne till internflykt för att undkomma hotbilden. A är således att betrakta som flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen. I sammanhanget konstaterar domstolen att det inte framförts eller framkommit uppgifter om att A själv varit politiskt aktiv och hon kan därmed inte anses vara flykting på grund av faktisk politisk uppfattning.

Slutsats

Sammanfattningsvis har A gjort sannolikt att hon vid ett återvändande riskerar förföljelse på grund av en tillskriven politisk uppfattning. Överklagandet ska därmed bifallas på så sätt A beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd i tre år, flyktingstatusförklaring och resedokument.

Det har inte framkommit några skäl mot att bevilja A uppehållstillstånd i Sverige.

Det ankommer på Migrationsverket att utfärda bevis om tillståndet och i övrigt vidta de åtgärder som föranleds av denna dom.

Ersättning till offentliga biträdet

Ett offentligt biträde har rätt till skälig ersättning för arbete, tidspillan och utlägg som uppdraget har krävt. Ersättning för arbete ska bestämmas med utgångspunkt i den tidsåtgång som är rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning (27 § rättshjälpslagen [1996:1619] jämfört med 5 § lagen [1996:1620] om offentligt biträde).

Alina Andras har begärt ersättning för arbete i migrationsdomstolen motsvarande 31,6 timmar. Domstolen kan konstatera att målet har varit komplext och relativt omfattande och att Alina Andras har fått lägga ned mer tid än vad normalt brukar krävas i dessa mål, bl.a. på grund av sin klients mående. Domstolen anser dock att Alina Andras hade kunnat begränsa sin tid i vissa delar, däribland kontakter med vittnen och andra telefon- och mailkontakter. Vid en sammantagen bedömning anser migrationsdomstolen att Alina Andras får anses vara skäligen tillgodosedd med ersättning för arbete motsvarande 26 timmar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå, migrationsdomstolen men vara ställt till Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen. Information om hur man överklagar finns i bilaga 3 (FR-04).

Marika Pernu
rådman

I avgörandet har nämndemännen Inger Boström, Sandra Pettersson och Alice Videkull deltagit.

Hur man överklagar

FR-04

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Om beslutet gäller förvar eller uppsikt finns ingen sista dag för ditt överklagande. Övriga beslut kan överklagas inom 3 veckor.

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafteon, julafton eller nyårsafteon, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv migrationsdomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha

och varför du tycker att Migrationsöverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till migrationsdomstolen. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Migrationsdomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Migrationsöverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Migrationsöverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Migrationsöverdomstolen

När målet kommer in till Migrationsöverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Migrationsöverdomstolen ger prövningsstillstånd i två olika fall.

- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Du behöver inte prövningstillstånd om beslutet gäller förvar och det är migrationsdomstolen som först har fattat beslutet, inte Migrationsverket.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet varför du anser att Migrationsöverdomstolen ska ge prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med migrationsdomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.